

...a hrob byl otevřený (Boží hod velikonoční)

text: čtení + L 15,17-20

31.3.2013

čtení: L 24,1-15

Pánové se rozutekli (učedníci) anebo důstojně rozešli (žalobci), protože už nebylo co řešit. Ježíšův příběh skončil popravou, s tím už se nic nenadělá. Jen ženy šly ještě ráno na hřbitov něco zařídit, i když to už rozumově vzato nemělo žádný smysl (říkali muži). Ale co říkali muži, teď ženy nepovažovaly za důležité, a šly. A díky tomu se staly svědky něčeho, co nikdo nečekal.

Přišly ke hrobu a hrob byl otevřený. Ježíš tu není. Co teď? Máte nějaký nápad, co si s tímhle překvapením počít? Co třeba uvěřit, že byl vzkříšen? Jenže to nepůjde. To, že pro něco nemáte vysvětlení, nikoho k víře nepřivede. Možná k zamyšlení. Nebo k posměchu. Ale k víře ne.

Prázdný hrob nikoho k víře nepřivede. K víře člověka přivede něco jiného: když mě osloví někdo, komu důvěřuju.

Tentokrát tu roli na sebe vzali jacísi dva v bílém rouchu, tak zářivém, až to připomínalo anděla v Betlémě (však to v ženách hrklo stejně jako tehdy v pastýřích). V Betlémě anděl pastýřům řekl, že přišel na svět spasitel pro všechny lidi. Dárce pokoje. Teď se ti dva ptají: “Proč někoho takového - živého spasitele a dárce pokoje - hledáte mezi mrtvými? Jen si vzpomeňte, co vám říkal, když jste poslouchaly jeho kázání: že přišel kvůli hříšným lidem (to jsme my všichni). Že těm hříšným lidem musí být vydán do rukou, aby s ním mohli skoncovat. A že pak ti hříšní lidé zjistí, že i když s ním skoncovali, přece je živ a že jediné, co po něm zůstalo v hrobě za účelem likvidace, je ten jejich hřích, který on tam schválně vzal s sebou, aby nás už netížil.”

Ti dva v zářivém rouchu nedali ženám žádný další příkaz, jenom: “Rozpomeňte se.” Však víra na žádných příkazech nestojí. Zato stojí na vzpomínkách. Tak se pojďme rozpomínat.

Pojďme se rozpomínat třeba na to, jak Bůh s člověkem uzavřel smlouvu (pro člověka výhodnou). Bůh ji pak nikdy neporušil (člověk samozřejmě ano a Bůh to ví, ale s každým dalším človíčkem a s každou generací se na tu smlouvu znovu rozpomene, tak se na ni rozpomeňme taky, když nám ji nabízí jako šanci).

Ženy se měly rozpomenout na Boží slib: ‘Pro vaši záchranu dám všechno, co mám, a spolehněte se, že se ta záchrana povede.’

Ježíšově smrti měly ženy porozumět prostřednictvím vzpomínky.

Vzpomíná se na minulost, ta však člověku nemusí být milá. Rodinné, náboženské a všelijaké jiné tradice (z nichž ne každá ulehčuje život) mohou být i zátěží.

Jenomže člověk bez minulosti je nikdo. Třtina klátící se ve větru. Je to i literárně zpracováno: jak ztráta paměti dělá z lidí otroky, poskoky, slepě poslušné stroje. Minulost s sebou sice táhneme jak vězeň kouli na noze, jenomže co bychom bez ní byli, bez svého vlastního životního příběhu? Rodné číslo. Čárka do statistiky. Užitečný idiot pro zájmy nějakého vykuka, který nabízí nové zítřky (ale musejí být pěkně po jeho). Právě proto, když potkáte anděla, začne na vás s minulostí: rozpomeňte se, co bylo.

Člověk by si raději vybíral a třeba by po vzoru jednoho jinocha z podobenství řekl: “Dej mi můj díl minulosti (třeba ten hrdinský, tamten zamindrákovaný nechci),” a pak by šel

svou cestou. Otec na to jen smutně kouká: synek se chová jak nadčlověk, ale žije tak, že časem bude i praseti závidět. “Vzpomeňte si,” nabádají andělé a člověk si maně vybaví, jak to v tom Ježíšově podobenství bylo: jak synek, tou dobou už pod úrovní prasete, šel do sebe (vzal vážně svůj životní příběh) a zvažoval, že by se poohlédl po pomocné ruce; a Otec je připraven mu nabídnout hned obě, rozevřenou náruč.

Učedníci, ti vnímali Ježíšovu smrt jako prohru. Vážili si času, který prožili v jeho blízkosti, ale už je to pryč. A co bude dál? Kdo vlastně jsou a kudy se vydat?

Andělé na to povídají: “Rozpomeňte se.” Učedníci to žel neslyší, učedníci utekli a kromě toho jsou přesvědčeni, že v kauze Ježíš už není co řešit. “Prázdný hrob, říkáte? Asi mu kdosi ani po smrti nedopřeje klid. Ale co bude s námi?” obávají se.

Prázdný hrob nikoho k víře nepřivede. Víra se rodí jinak: když mě osloví někdo, komu můžu důvěřovat.

Ženám řekli ti dva v bílém, ať si vzpomenou, co Ježíš říkal. Jenom tak zjistí smysl Ježíšovy smrti. Jenom tak zjistí, že to není prohra (“a co teď bude námi?”), nýbrž že je to příběh Božího slibu: “Pro vaši záchranu dám všechno, co mám; a spolehněte se, že se ta záchrana povede.”

Pro naši záchranu dal Bůh všechno, co má. Povedla se?

“Jen si vzpomeňte, co vám říkal, když jste poslouchaly jeho kázání: že přišel kvůli hříšným lidem (to jsme my všichni). Že těm hříšným lidem musí být vydán do rukou, aby s ním mohli skoncovat. A že pak ti hříšní lidé zjistí, že i když s ním skoncovali, přece je živ - a jediné, co po něm zůstalo v hrobě za účelem likvidace, je ten jejich hřích, který on tam schválně vzal s sebou, aby nás už netížil.”

Nic víc ti dva ženám nepřikázali, jen: “Vzpomeňte si.” (Však víra nestojí na příkazech, ale na rozpomenutí na Boží lásku.) Ženy však i tak šly a vyprávěly to všechno učedníkům.

“Babské žvásty,” řekli na to nahlas učedníci (a tiše si k tomu dodali: “No jo, ale co teď bude s námi?”).

Člověk má mít v životě pevný střed, aby se neutrl jak z kolotoče a někam to s ním nesmýklo. Andělskou výzvu k rozpomínání berte jako směrovku k Boží lásce: Kristus nás svou láskou směřuje právě do toho středu. Tam, v tom středu, se odehrává setkání s těmi, kdo tu už byli. A s těmi, kdo jsou na světě teď. A setkání se sebou samým. To všechno v lásce. Škoda, když se člověk vyčerpá staráním a strachováním někde na periferii života a když se mívá s tím středem, jímž je láska a setkání.

Ježíšově smrti porozumíte, když si ji vezmete osobně. To kvůli vám je tu Boží láska. Víru ve vás neprobudí informace o hrobu ani o církvi, ale něčí láska. A chcete-li ji vy nabídnout někomu dalšímu, tohle je cesta, kudy na to: aby člověk našel střed svého života. On tam je (ten střed). Je v příběhu, jak nás Bůh tak miluje, že nám obětuje sám sebe.

Dotkne-li se to vašeho srdce, porozumíte (zcela osobně a spíš srdcem než rozumem) slovu vzkříšení.